

Anvisningar till

**Ansökan om bevis om specialistkompetens för
sjukhusfysiker i enlighet med HSLF-FS 2026:3**

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. På begäran kan vi ta fram publikationen i ett alternativt format för personer med funktionsnedsättning. Skicka frågor om alternativa format till alternativaformat@socialstyrelsen.se.

Publicerad: www.socialstyrelsen.se, mars 2026

Innehåll

Allmänt.....	4
Ansök via e-tjänst eller med ansökningsblankett	4
Socialstyrelsens handläggning	5
Specialiseringstjänstgöring.....	6
Tillgodoräknade av kompetens	7
Specialist sen tidigare	7
Utländsk tjänstgöring	7
Meriter från forskarutbildning	8
Så fyller du i ansökan	9
Ansökan om bevis om specialistkompetens	10
Intyg om delmål.....	11
Intyg om fullgjord specialiseringstjänstgöring	12
Intyg om uppnådd specialistkompetens	13
Ansvariga personer enligt föreskrifterna	14
Frågor	16

Allmänt

Dessa anvisningar gäller bevis om specialistkompetens för sökande som har fullgjort sin specialiseringstjänstgöring (ST) i Sverige. Läs anvisningarna parallellt med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2026:3) om sjukhusfysikernas specialiseringstjänstgöring.

Ansök via e-tjänst eller med ansökningsblankett

Ansök via e-tjänst med hjälp av Bank-id eller skicka din ansökningsblankett och alla intyg via post till:

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Ansökningsavgiften är 3 300 kronor

Ansökningsavgiften är 3 300 kronor för ansökan om bevis om specialistkompetens. Om du ansöker via e-tjänst så betalar du ansökningsavgiften direkt i e-tjänsten, med bankkort eller Swish. Om du inte har Bank-id, så kan du ansöka via post och då betalar du in avgiften på bankgirokonto 790-3750. I meddelanderutan fyller du i personnummer (ÅÅÅÅMMDDXXXX) så att betalningen kan registreras.

Specialistkompetensbeviset gäller från samma datum som Socialstyrelsen fattar beslut om att bevilja din ansökan. Socialstyrelsen kommer främst kontakta den sökande via e-post. Det är därför viktigt om du ansöker utanför e-tjänsten att noggrant ange en aktuell e-postadress i ansökningsblanketten.

Socialstyrelsens handläggning

Efter en första granskning av din ansökan kan Socialstyrelsen komma att begära kompletteringar av dig. I samband med att du får en begäran om komplettering får du också kontaktuppgifter till din utredare på Socialstyrelsen. Det är av stor vikt att du skickar in begärda kompletteringar till myndigheten senast det datum som har angivits. Om du av någon anledning inte kan det, måste du kontakta utredaren och begära att få svara senare. Finns det särskilda skäl kan du få förlängd svarstid.

När Socialstyrelsen har fått in alla uppgifter och en medicinskt sakkunnig alternativt en extern bedömare har kommit in med ett utlåtande utan att komplettering efterfrågas, gör vi en samlad bedömning av din ansökan och fattar beslut. Om du har ansökt via e-tjänst skickas beslutet i e-tjänsten. Om du har ansökt via post skickas beslutet som pdf till den e-postadress som du har angivit i ansökan.

Om vi efterfrågar komplettering ska den begärda informationen alltid intygas av den ansvariga personen. Om du har ansökt via e-tjänst skickar du kompletteringar via e-tjänsten. Om du har ansökt via post skickar du kompletteringar till samma adress som du skickade ansökan till:

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Specialiseringstjänstgöring

Specialiseringstjänstgöringen ska fullgöras genom tjänstgöring som sjukhusfysiker under handledning och genom deltagande i kompletterande utbildning. För att en legitimerad sjukhusfysiker ska uppnå specialistkompetens ska sjukhusfysikern arbeta kliniskt inom yrket under minst två år efter att hen har fått legitimation som sjukhusfysiker. Sjukhusfysikern ska därefter förvärva de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som föreskrivs för specialistkompetensen genom att genomgå specialiseringstjänstgöring under minst fyra år. Är den sökande inte specialist sedan tidigare ska specialiseringstjänstgöringen motsvara heltid under minst fyra år. Om specialiseringstjänstgöringen fullgörs på deltid, ska tjänstgöringstiden förlängas så att den sammanlagda tiden motsvarar heltid under minst fyra år.

Socialstyrelsen tar inte ställning i frågor om upplägg av specialiseringstjänstgöringen utan vi gör vår bedömning först när en komplett ansökan kommit in till oss. Enligt HSLF-FS 2026:3 är det den huvudansvariga verksamhetschefen eller motsvarande som ska ansvara för att ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen för specialiseringstjänstgöringen tas fram, följs upp regelbundet och vid behov revideras.

Tillgodoräknade av kompetens

Specialist sen tidigare

Den sökande som är specialist sedan tidigare kan tillgodoräkna sig utbildningsaktiviteter från tidigare specialiseringstjänstgöring vilket i praktiken kan korta ner den andra specialiseringstjänstgöringen. Det finns möjlighet att tillgodoräkna sig upp till två år av tjänstgöringstiden i den tidigare specialiseringstjänstgöringen. Det är i första hand upp till ansvarig verksamhetschef att i varje enskilt fall bedöma vad den enskilda ST-sjukhusfysikern kan tillgodoräkna sig. Vid ansökan måste samtliga krav i den nya målbeskrivningen vara uppfyllda.

En ST-sjukhusfysiker får tillgodoräkna sig upp till tre års specialiseringstjänstgöring från annat EES-land än Sverige eller tredjeland förutsatt att ST-sjukhusfysikern hargenomfört tjänstgöringen under handledning och, efter att ha fått behörighet att utöva sjukhusfysikeryrket i tjänstgöringslandet har fått ett intyg med en beskrivning av tjänstgöringens innehåll och omfattning från en verksamhetschef eller motsvarande i tjänstgöringslandet.

Den sjukhusfysiker som har ett bevis om specialistkompetens från tredjeland ska få ett bevis om specialistkompetens i motsvarande specialitet i Sverige om sjukhusfysikern

1. har tjänstgjort i minst 6 år som sjukhusfysiker i hälso- och sjukvården varav minst 4 år ska vara specialiseringstjänstgöring eller tjänstgöring som specialist
2. utöver det har genomfört minst ett års specialiseringstjänstgöring i Sverige efter att ha fått svensk legitimation och
3. uppfyller kompetenskraven i målbeskrivningen för specialiteten.

Utländsk tjänstgöring

Utländsk tjänstgöring innefattar all tjänstgöring under handledning som genomförs i ett land utanför Sverige efter det datum då man har fått behörighet att utöva sjukhusfysikeryrket i tjänstgöringslandet. Den utländska tjänstgöring som önskas tillgodoräknas ska redovisas i intyg om fullgjord specialiseringstjänstgöring och på intyg om delmål. Till ansökan ska ett intyg från den utländska tjänstgöringen bifogas översatt till svenska eller engelska.

Meriter från forskarutbildning

Meriter från forskarutbildning kan tillgodoräknas i specialiseringstjänstgöringen. Om sökande har en svensk doktorsexamen kan han eller hon tillgodoräkna 6 månader av tiden i sin specialiseringstjänstgöring. Detta gäller under förutsättning att kompetenskraven i målbeskrivningen är uppfyllda. Detta gäller även för en utländsk doktorsexamen som av ett svenskt universitet, en svensk högskola eller Universitets- och högskolerådet har bedömts motsvara en svensk doktorsexamen.

Tjänstgöringstiden i en ST-sjukhusfysikers specialiseringstjänstgöring efter tillgodoräknanden får inte vara kortare än ett år.

Så fyller du i ansökan

En ansökan enligt HSLF-FS 2026:3 ska alltid göras på de HSLF-FS-intyg som tillhör den författningen. Alla ansöknings- och intygsblanketter hittar du på Socialstyrelsens webbplats.

Av målbeskrivningen för specialiteten framgår vilka delmål som behöver redovisas. Andra intyg som du bifogar till ansökan ska skickas in som vidimerade kopior, till exempel utländska diplom. Att kopian är vidimerad innebär att en annan person än du själv, till exempel en vän eller släkting, intygar att kopian överensstämmer med originalet. Personen ska direkt på kopian skriva sin namnunderskrift, ett namnförtydligande samt adress eller telefonnummer.

Alla dokument på andra språk än svenska, danska och norska ska översättas från originalspråket till svenska eller engelska. Kammarkollegiet har ett register över auktoriserade översättare. Socialstyrelsen godkänner inte översättningar av tolkar.

Ansökan om bevis om specialistkompetens

Här anger du vilken specialistkompetens som ansökan gäller, personuppgifter, kontaktuppgifter, arbetsplats och datum för sjukhusfysikerexamen. Här anger du även om du tidigare fått svensk eller utländsk legitimation eller bevis om specialistkompetens. Om du ansöker via e-tjänst fyller du i alla uppgifter som efterfrågas i e-tjänsten. Om du ansöker via post kan du gärna fylla i och bifoga en förteckning över alla intyg och övriga handlingar, och förtydliga genom att numrera bilagorna. I ansökningsblanketten ska även datum för inbetald avgift fyllas i. Observera att blanketten måste skrivas under av den sökande.

Intyg om delmål

Fyll i sökandes namn och personnummer. På intyget ska anges vilka delmål som intyget avser (till exempel. SÖ1, Röntgen 2) samt de utbildningsaktiviteter som du har genomfört för att uppnå delmålet. Om intyget avser flera delmål ska det på intyget beskrivas vilka utbildningsaktiviteter som avser vilka delmål. Intyget ska också innehålla en beskrivning av hur det har kontrollerats att du har uppnått ett visst delmål (till exempel bedömningar av kliniskt omhändertagande eller kursexaminationer). Om intyget avser flera delmål ska det på intyget beskrivas vilka kontroller som avser vilka delmål. Intyget ska fyllas i och skrivas under av den handledare som har bedömt att du har uppnått de delmål som intyget avser.

Intyg om fullgjord specialiseringstjänstgöring

Fyll i sökandes namn och personnummer.

Fyll i tjänstgöringsställe-/n.

I tjänsteförteckningen är det viktigt att tjänstgöringstiden för din specialiseringstjänstgöring (ST) tydligt framgår. Semester och jourkompensationer får tillgodoräknas i tjänstgöringen. Föräldraledighet får inte tillgodoräknas.

Om du vill tillgodoräkna dig tid från en tidigare tjänstgöring ska det framgå av tjänsteförteckningen. I ansökan anger du både den tjänstgöring som du vill tillgodoräkna dig och den tjänstgöring som har genomförts under den nuvarande specialiseringstjänstgöringen. Detta gäller även eventuell utländsk tjänstgöring som du önskar tillgodoräkna dig. Intygsutfärdande verksamhetschef eller motsvarande ska utfärda intyget.

Intyg om uppnådd specialistkompetens

Fyll i den specialitet som ansökan avser och sökandes namn och personnummer.

Den huvudansvariga handledaren, den av vårdgivaren utsedde bedömarens samt studierektorn ska skriva under intyget.

Ansvariga personer enligt föreskrifterna

Den *vårdgivare* som tar emot en sjukhusfysiker för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att ST-sjukhusfysikern får genomgå tjänstgöring och kompletterande utbildning som gör det möjligt att uppnå alla kompetenskrav i målbeskrivningen för specialiteten och för att det finns förutsättningar för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

I ansvaret ska ingå att se till att det finns tillgång till

- en studierektor
- handledare i sådan omfattning som motsvarar behovet av handledning
- sjukhusfysiker som kan vara bedömare
- medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner om verksamhetsspecifika tekniker och tillvägagångssätt.

Ansvarig verksamhetschef eller motsvarande vid det tjänstgöringsställe där en ST-sjukhusfysiker genomför sin huvudsakliga tjänstgöring eller någon annan person med organisatorisk ställning som är lämplig för ändamålet ska ha det övergripande ansvaret för ST-sjukhusfysikerns specialiseringstjänstgöring.

Verksamhetschefen eller motsvarande ska ansvara för att det för varje ST-sjukhusfysiker

- tas fram ett individuellt utbildningsprogram
- utses en huvudansvarig handledare.

Studierektorn ska ha specialistkompetens och ska ha genomgått handledarutbildning. Studierektorn ska samordna tjänstgöring och övriga utbildningsaktiviteter. Vidare bör studierektorn utgöra en organisatorisk stödfunktion till ansvariga verksamhetschefer, handledare, bedömare och ST-sjukhusfysiker.

Varje ST-sjukhusfysiker ska ha tillgång till en *handledare* för varje del av tjänstgöringen och en *huvudansvarig handledare* som har ett övergripande ansvar för handledningen under hela tjänstgöringen.

Handledare för ST-läkaren ska

- vara legitimerad sjukhusfysiker
- ha relevant specialistkompetens
- ha genomgått handledarutbildning.

Den *huvudansvarige handledaren* ska ha ett bevis om specialistkompetens i den specialitet som ST-sjukhusfysikern avser att uppnå. Om den huvudansvariga handledaren inte har ett bevis om specialistkompetens i den specialitet som ST-sjukhusfysikern avser att uppnå, ska ST-sjukhusfysikern också ha tillgång till en handledare med sådan specialistkompetens under hela tjänstgöringen.

Den som ska vara en *bedömare* ska ha ett bevis om specialistkompetens i den specialitet som ST-sjukhusfysikern avser att uppnå.

Den huvudansvariga handledaren, studierektor och en av vårdgivaren utsedd bedömare ska göra en sammantagen bedömning av om ST-sjukhusfysikern uppfyller kompetenskraven i målbeskrivningen för specialiteten innan ett intyg om uppnådd specialistkompetens utfärdas.

Studierektor, huvudansvarig handledare och bedömare för en sjukhusfysiker ska vara olika personer.

Frågor

Om du har frågor gällande din ansökan kan du ringa 075-247 30 00 under utredarnas telefontid. Du kan även kontakta Socialstyrelsens upplysningstjänst. De kan svara på de flesta av dina frågor om ansökningsprocessen. För aktuell information om telefontider och andra kontaktvägar se information under **Kontakta oss** på <https://www.socialstyrelsen.se/> . Det går även bra att mejla oss på socialstyrelsen@socialstyrelsen.se . På Socialstyrelsens hemsida under frågor och svar finns ytterligare information om specialiseringstjänstgöringen.